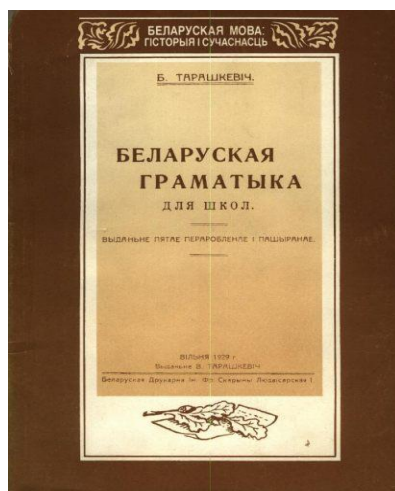

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Установа адукацыі
“ВІЦЕБСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ П.М. МАШЭРАВА”
Галоўнае ўпраўленне па адукацыі Віцебскага аблвыканкама
Філалагічны факультэт
Кафедра беларускага мовазнаўства

НАВУКОВА-МЕТАДЫЧНАЯ ДУМКА НА БЕЛАРУСІ

Рэгіянальная (з міжнародным удзелам) навукова-практычная
канферэнцыя, прысвечаная 100-годдзю
“Беларускай граматыкі для школ” Б. Тарашкевіча

ПРАГРАМА

ВІЦЕБСК, 2018

АРГАНІЗАЦЫЙНЫ КАМІТЭТ КАНФЕРЭНЦЫП

- Багатырова В.В.** – сустаршыня, першы прарэктар ВДУ імя П.М. Машэрава, прафесар, доктар эканамічных навук;
- Прышчэпа І.М.** – сустаршыня, прарэктар па навуковай рабоце ВДУ імя П.М. Машэрава, прафесар, доктар біялагічных навук;
- Хама Д.Л.** – сустаршыня, начальнік Галоўнага ўпраўлення па адукацыі Віцебскага аблвыканкама;
- Нікалаенка С.У.** – намеснік старшыні, дэкан філалагічнага факультэта ВДУ імя П.М. Машэрава, прафесар, доктар педагагічных навук;
- Арцямёнак Г.А.** – намеснік старшыні, загадчык кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, дацэнт, кандыдат філалагічных навук;
- Зайцава І.П.** – загадчык кафедры сусветных моў ВДУ імя П.М. Машэрава, прафесар, доктар філалагічных навук;
- Мезенка Г.М.** – загадчык кафедры агульнага і рускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, прафесар, доктар філалагічных навук;
- Бароўка В.Ю.** – прафесар кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава, доктар філалагічных навук;
- Мартынкевіч С.В.** – дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат педагагічных навук;
- Дзядова А.С.** – дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук;
- Зіманскі В.Э.** – дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

РЭГЛАМЕНТ ПРАЦЫ КАНФЕРЭНЦЫ

Пленарны даклад – да 20 хвілін

Секцыйны даклад – да 15 хвілін

Выступленні ў дыскусіі – да 5 хвілін

ПАРАДАК ПРАЦЫ КАНФЕРЭНЦЫ

09.00 – 10.50

рэгістрацыя ўдзельнікаў (хол 6 паверха)

11.00 – 13.00

урачыстае адкрыццё (канферэнц-зала)

пленарнае пасяджэнне

13.00 – 13.40

абед

13.40 – 15.00

пасяджэнне секцый

15.00 – 16.00

падвядзенне вынікаў канферэнцыі

АДКРЫЦЦЁ КАНФЕРЭНЦЫІ

11.00

Прывітальнае слова першага прарэктара ВДУ імя П.М. Машэрава, прафесара,
доктара эканамічных навук **В.В. Багатыровай**

Прывітальнае слова дэкана філалагічнага факультэта ВДУ імя П.М. Машэрава,
прафесара, доктара педагагічных навук **С.У. Нікалаенкі**

ПЛЕНАРНАЕ ПАСЯДЖЭННЕ

1. **Бароўка Ванда Юльянаўна, прафесар кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава, доктар філалагічных навук.**

МЕТАМОЎНЫ РАКУРС У ТВОРАХ ПАЭТАЎ ВІЦЕБШЧЫНЫ ДРУГОЙ ПАЛОВЫ ХХ – ПАЧАТКУ ХХІ СТАГОДДЗЯ

2. **Зайцава Ірына Паўлаўна, загадчык кафедры сусветных моў ВДУ імя П.М. Машэрава, доктар філалагічных навук, прафесар.**

СЛОВО КАК СРЕДОТОЧИЕ СВОЕОБРАЗИЯ ПОЭТИЧЕСКОГО РЕЧЕВОГО МЫШЛЕНИЯ (НА МАТЕРИАЛЕ СОВРЕМЕННОЙ ЛИРИКИ)

3. **Карасевіч Алена Міхайлаўна, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Гімназія № 8 г. Віцебска”.**

АСАЦЫЯТЫЎНЫЯ І ТВОРЧЫЯ ЗАДАННІ ЯК ЭФЕКТЫЎНЫ СРОДАК РАЗВІЦЦА КАМУНІКАТЫЎНЫХ ЗДОЛЬНАСЦЕЙ ВУЧНЯЎ НА ЎРОКАХ БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ

4. **Нікалаенка Сяргей Уладзіміравіч, дэкан філалагічнага факультэта, прафесар кафедры агульнага і рускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, доктар педагагічных навук.**

ВИДЫ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ПРИ ФОРМИРОВАНИИ СОЦИОКУЛЬТУРНОЙ КОМПЕТЕНЦИИ

5. **Русак В.П., загадчык адзела сучаснай беларускай мовы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, доктар філалагічных навук, прафесар.**

ВЫДАТНЫ ГРАМАТЫСТ СТАГОДДЗЯ – БРАЊІСЛАЎ ТАРАШКЕВІЧ

6. **Яленскі М.Г., галоўны навуковы супрацоўнік лабараторыі спецыяльнай адукацыі Нацыянальнага інстытута адукацыі Рэспублікі Беларусь, доктар педагагічных навук, прафесар.**

СТАНАЎЛЕННЕ І РАЗВІЦЦЁ ЛІНГВАМЕТОДЫКІ ЯК ПЕДАГАГІЧНАЙ НАВУКІ І АДУКАЦЫЙНАЙ ПРАКТЫКІ

ПАСЯДЖЭННЕ СЕКЦЫЙ

13.40 – 15.00

Канферэнц-зала

Навуковая і метадычная спадчына Б. Тарашкевіча.

Слова ў мове, тэксце, навучанні

Старшыня секцыі – Русілка Вольга Іванаўна, дацэнт кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

Сакратар – Півавар Кацярына Сяргееўна, старшы выкладчык кафедры замежных моў Віцебскай дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны, кандыдат філалагічных навук

1. **Буката Марыя Любаміраўна**, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Падсвільская сярэдняя школа Глыбоцкага раёна”

Навуковая і метадычная спадчына Б.Тарашкевіча

2. **Багарадава Таццяна Робертаўна**, аспірант кафедры гісторыі беларускай літаратуры БДУ

Роля экстрапаляцыі ў эвалюцыі ваеннай тэмы (на прыкладзе аповесцей К. Чорнага, С. Грахоўскага, У. Дамашэвіча)

3. **Вінаградава Вольга Мікалаеўна**, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Гімназія № 1 г. Орша”

Б. Тарашкевіч і яго навукова-метадычная спадчына

4. **Глазман Любоў Якаўлеўна**, старшы выкладчык кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава

Асоба наратора ў лістах М. Гарэцкага і Л. Андрэева

5. **Мандзік Вераніка Аляксандраўна**, навуковы супрацоўнік аддзела сучаснай беларускай мовы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук

Арфаэпічны матэрыял на старонках “Беларускай граматыкі для школ”

Б. Тарашкевіча і яго замацаванне ў сучаснай вымаўленчай норме

6. **Прымшыц Алена Юр’еўна**, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Гімназія № 1 г. Віцебска”; **Раеўская Вольга Васільеўна**, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Гімназія № 1 г. Віцебска”

Пераемнасць у змесце і выкладзе тэм па марфалогіі падручнікаў “Граматыка беларускай мовы” Б. Тарашкевіча і “Беларуская мова. Вучэбны дапаможнік для 6 класа”

- 7. Півавар Кацярына Сяргееўна**, старшы выкладчык кафедры замежных моў Віцебскай дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны, кандыдат філалагічных навук

Слоўнікавы артыкул “Браніслаў Тарашкевіч” у лінгвакраіназнаўчым слоўніку

- 8. Русілка Вольга Іванаўна**, дацэнт кафедры літаратуры ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

Спецыфіка працы па падручніку новага пакалення “Беларуская літаратура. 8 клас”

- 9. Слесарева Татяяна Петровна**, доцент кафедры общего и русского языкознания ВГУ имени П.М. Машерова, кандидат филологических наук

Поэтический портрет Полоцка в поэзии Наума Гальперовича

Аспекты моўных даследаванняў (лексікалогія, фразеалогія, граматыка, лінгвакультуралогія)

Старшыня секцыі – Арцямёнак Генадзь Антонавіч, загадчык кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук, дацэнт

Сакратар – Дзядова Алена Сяргееўна, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

- 1. Арцямёнак Генадзь Антонавіч**, загадчык кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук, дацэнт

Лінгвакраіназнаўчы слоўнік як культурны феномен і дыдактычны інструмент

- 2. Бабіч Юрый Міхайлавіч**, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

Культурна-маркіраваная лексіка ў сучасным публіцыстычным дыскурсе

- 3. Бабровіч Таццяна Сяргееўна**, выкладчык кафедры беларускага і рускага мовазнаўства БДПУ імя Максіма Танка

Анамасіялагічны аспект вывучэння будаўнічай тэрміналогіі

4. Блинова Ірина Анатоліівна, докторант кафедры прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова, (м. Київ, Україна), кандидат філологічних наук, доцент

Прозовий текст як дискурс

5. Голубева Вікторыя Канстанцінаўна, молодшы навуковы супрацоўнік Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук

Аб дзеясловах, здольных выступаць пераходнымі і непераходнымі, у беларускай мове

6. Даўбешка Ніна Паўлаўна, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Гімназія № 2 г. Віцебска”

Супастаўленне як прыём працы з мастацкім тэкстам

7. Дзядова Алена Сяргееўна, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

“Быў. Ёсць. Буду”: Уладзімір Караткевіч як прэцэдэнтнае імя ў беларускай лінгвакультуры

8. Зіманскі Вадзім Элдаравіч, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М.Машэрава, кандыдат філалагічных навук

Мона- і полісемія ў будаўнічай тэрміналогіі сучаснай беларускай літаратурнай мовы

9. Калеснікава Алена Анатольеўна, старшы выкладчык кафедры рускай мовы як замежнай Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў

Моўная асоба і яе структурная арганізацыя (на матэрыяле “Славянскага асацыятыўнага слоўніка”)

10. Карчагіна Валянціна Мікалаеўна, дацэнт кафедры дашкольнай і пачатковай адукацыі ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

Студэнцкі і моладзевы слэнг як частка лексікі беларускай мовы

11. Клімкович Ольга Александровна, доцент кафедры русского языка как иностранного ВГУ имени П.М. Машерова, кандидат филологических наук

Особенности употребления определительных местоимений в текстах витебских завещаний второй половины XVI века

12. Максімава Таццяна Яўгеньеўна, старшы навуковы супрацоўнік Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук

Сродкі сувязі ў складаназалежных сказах з атрыбутыўнымі (азначальнымі) адносінамі

13. Маслоўская Надзея Паўлаўна, навуковы супрацоўнік аддзела беларуска-рускіх моўных сувязей Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі

Прыметнік у граматычнай сістэме сучаснай беларускай мовы

14. Несцяровіч Віктар Іванавіч, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П. М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

Роля пісьмовых гістарычных крыніц у фарміраванні полікультурнай асобы студэнта

15. Памазенка Таццяна Леанідаўна, малодшы навуковы супрацоўнік Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі

Лема і спосабы яе прадстаўлення ў перакладных тэрміналагічных слоўніках

16. Паляшчук Наталля Віктараўна, загадчык аддзела гісторыі беларускай мовы Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі, кандыдат філалагічных навук

Формулы з кампанентам *милость* у полацкіх дакументах

17. Пісарэнка Алена Міхайлаўна, загадчык кафедры беларускай і замежнай філалогіі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта культуры і мастацтваў, кандыдат філалагічных навук, дацэнт

Зіма ў часе, у прасторы і ў душы: традыцыйныя і аўтарскія зімовыя асацыяцыі

18. Райчонак Алена Паўлаўна, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Сярэдняя школа № 16 г. Полацка”

Фразеалагізмы з кампанентам “вока”: семантычны, граматычны і сінтаксічны аспекты

Пытанні выкладання мовы і літаратуры ў школе і ВНУ

Старшыня секцыі – Мартынкевіч Святлана Васілеўна, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат педагагічных навук

Сакратар – Зязюлькіна Вольга Сцяпанаўна, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Сярэдняя школа № 4 г. Віцебска”

1. Бялова Юлія Валянцінаўна, намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце ДУА “Сярэдняя школа № 16 г. Мінска”, настаўнік беларускай мовы і літаратуры;

Васілеўская Алена Станіславаўна, дацэнт кафедры беларускага і рускага мовазнаўства БДПУ імя Максіма Танка, кандыдат філалагічных навук;
Свірыдзенка Вольга Іванаўна, дацэнт кафедры беларускага і рускага мовазнаўства БДПУ імя Максіма Танка, кандыдат педагагічных навук

Формы працы з фразеалагізмамі на ўроках у пачатковых класах

2. **Валынец Ірына Вячаславаўна**, старшы выкладчык кафедры замежных моў Віцебскай дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны; **Півавэр Кацярына Сяргееўна**, старшы выкладчык кафедры замежных моў Віцебскай дзяржаўнай акадэміі ветэрынарнай медыцыны

Тыповыя памылкі ў электронным перакладзе вучэбных тэкстаў з рускай мовы на беларускую

3. **Вардамацкі Леанід Міхайлавіч**, дацэнт кафедры агульнага і рускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

Элементы методыкі ў “Граматыцы” М. Сматрыцкага

4. **Гугалінская Таццяна Аляксандраўна**, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Верхнядзвінская гімназія”

Міжпрадметныя сувязі ў выкладанні беларускай мовы і літаратуры

5. **Даніч Аксана Уладзіміраўна**, загадчык кафедры дашкольнай і пачатковай адукацыі ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук, дацэнт;
Крыцкая Наталля Віктараўна, дацэнт кафедры дашкольнай і пачатковай адукацыі ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат філалагічных навук

Фарміраванне сацыяльнай канпетэнцыі дашкольнікаў сродкамі гульнівай прадуктыўнай тэхналогіі

6. **Жукава Марына Аляксандраўна**, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Сярэдняя школа № 16 г. Полацка”

Роля літаратуры ў выхаванні сямейных каштоўнасцей як асновы духоўнасці і маральнасці для падростаючага пакалення

7. **Жуковская Анастасія Алексеевна**, студэнтка філалагічнага факультэта ВГУ імя П.М. Машэрава

Лінгвокультуралогічнае зместнае змяшчэнне ўвучальных пасобіў па рускаму і беларускаму мовы

8. **Зязюлькіна Вольга Сцяпанаўна**, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Сярэдняя школа № 4 г. Віцебска”

Узбагачэнне фразеалагічнага запасу мовы вучняў

9. **Козел Ганна Мікалаеўна**, настаўнік пачатковых класаў ДУА “Сярэдняя школа № 8 г. Жодзіна”
Лінгвакультуралагічныя заданні як аснова фарміравання лінгвакультуралагічнай кампетэнцыі навучэнцаў пачатковых класаў
10. **Мартынкевіч Святлана Васільеўна**, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава, кандыдат педагагічных навук
Марфалагічныя практыкаванні ў сістэме фарміравання граматычнага ладу маўлення вучняў
11. **Минина Наталья Ефимовна**, доцент кафедры русского языка как иностранного ВГУ имени П.М. Машерова, кандидат филологических наук; **Кураш Ирина Яковлевна**, старший преподаватель кафедры русского языка как иностранного ВГУ имени П.М. Машерова
Синонимические замены в процессе развития коммуникативных навыков на занятиях по РКИ
12. **Новикова Лидия Петровна**, доцент кафедры русского языка как иностранного ВГУ имени П.М. Машерова, кандидат филологических наук
Нарушения норм управления в устной публичной речи
13. **Пашковіч Раіса Віктараўна**, намеснік дырэктара па асноўнай дзейнасці ДУА “Падсвільская сярэдняя школа Глыбоцкага раёна”
Слова ў мове, тэксе, навучанні
14. **Пукала Вадзім Міхайлавіч**, настаўнік беларускай мовы і літаратуры ДУА “Сярэдняя школа № 7 г. Брэста”
Фарміраванне каштоўнасных арыентацый старшакласнікаў на ўроках беларускай літаратуры
15. **Путий Татьяна Николаевна**, заведующая кафедрой философии и общественно-гуманитарных дисциплин Запорожского областного института последипломного педагогического образования (г. Запорожье, Украина), кандидат педагогических наук, доцент
На пути к многоязычному образованию (региональный опыт)
16. **Радзюль Вольга Юр’еўна**, старшы выкладчык кафедры беларускага мовазнаўства ВДУ імя П.М. Машэрава
Патэнцыял творчых заданняў і навучальных гульняў на занятках па лацінскай мове на спецыяльнасці “Беларуская філалогія”
17. **Салодкая Святлана Аляксандраўна**, настаўнік ДУА “Сярэдняя школа № 3 г. Глыбокае”

Рэалізацыя міжпрадметных сувязяў у даследчай дзейнасці вучняў

18. Семянькова Галіна Канстанцінаўна, дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства
ВДУ імя П.М.Машэрава, кандыдат філалагічных навук

З вопыту падрыхтоўкі навучэнцаў да алімпіяды па беларускай мове

19. Фаміна Галіна Станіславаўна, намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце ДУА
“Сярэдняя школа № 16 г. Полацка”

Вучыць і выхоўваць словам

20. Яковлев Сергей Михайлович, заведующий кафедрой русского языка как
иностранного ВГУ имени П.М. Машерова, кандидат филологических наук, доцент;
Денисенко Татьяна Сергеевна, старший преподаватель кафедры русского языка
как иностранного ВГУ имени П.М. Машерова

**Страноведческая компетенция как важный составляющий элемент языковой
подготовки мигрантов, включая беженцев и других лиц, подмандатных УВКБ
ООН**